N°. 255.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS- BLAD,

Vrijdag 26 October.

Frankrijk.

PARIJS, den 23sten October.

De *Moniteur* behelst eene ordonnantie waarbij beloningen worden toegekend aan degenen, die, naar de voordragt van den maarschalk *Valée*, zich bij de expeditie van Constantine onderscheiden hebben. Een aantal personen is bevorderd, anderen zijn met het legioen van eer begiftigd. De mareschal-de-camp *Galbois* is tot luitenant-generaal bevorderd, en de kolonel der genie *Vaillant* tot marechal-de-camp.

Bij eene andere ordonnantie in den *Moniteur* geplaatst, is de marechal-de-camp *Marbot* tot luitenant-generaal en de kolonel *Berthois* tot marechal-de-camp bevorderd.

De *Moniteur* behelst heden ook de rekening van de depot- en consignatie-kas gedurende het afgeloopen derde kwartaal. De ontvangst heeft bedragen 23,124,334 fr. en de uitgaven 20,215,792 fr. Het saldo bij het algemeen actief gevoegd bedraagt te zamen 225,641,452 fr. De amortisatie-kas heeft in denzelfden tijd voor ruim 5 millioen 3 pCt. renten ingekocht.

— Het *Journal des Débats* behelst heden een betoog over de ordonnantie waarbij de besluiten van den raad der Neder-Loire vernietigd worden. Het acht de regering gevoeg te hebben dat de raad zelf op zijne besluiten terug gekomen zijn; deze zulks niet gedaan hebbende, bleef aan den minister niet anders over dan de annullering bij eene koninklijke ordonnantie, dewijl men met iets dergelijks wensch te zien, in handen der algemeene raden het regt van afzetting en alzoo de keus van de ambtenaren der regering zou stellen.

— Aan de zamenzweringen of plannen tot dezelve, zou men tegenwoordig zeggen dat geen einde komt. Heden morgen vroegtijdig heeft de policie zich naar de woning van een' armen waterdrager uit Auvergne begeven, in wiens verblijf op de derde verdieping men een aanzienlijken voorraad kruid, kogels, patronen, pistolen, dolken enz. gevonden heeft. Waarschijnlijk is de man een werktuig van anderen, en zijn nederig verblijf als eene geschikte bergplaats uitgekozen.

— Men spreekt hier thans ook, zeker naar het hetgeen de duitsche bladen dezer dagen gezegd hebben, over de aanstaande ontruiming van de pauselijke staten door de fransche en oostenrijksche troepen.

— Uit Brest schrijft men dat de korvet *Triomphante* en de brik *Saumon* eerlang naar Mexiko zouden zeilen, om het eskader te versterken. De korvet *Bonite* was in de haven gekomen en zou welligt dezelfde bestemming krijgen.

— Te St. Malo heeft men door een vaartuig tijdingen uit Montevideo tot den 27sten Augustus. De blokade van Buenos Ayres duurde nog altijd voort. De partijen, die elkander het bezit van Montevideo betwisten, stonden tegen over elkander. Don *Fr. de Ribeira* was meester van den omtrek en hield de stad ingesloten. Te Bordeaux heeft men voorts tijdingen uit Valparaiso tot den 29sten Julij. De tegen Peru gerigte Chiliaansche expeditie 5000 man aan boord hebbende, was den 24sten voor Coquimbo geankerd en wachtte nog eenige vaartuigen af.

— Omtrent het overtrekken van de spaansche grenzen door de princes van *Beira* en don *Carlos* oudsten zoon, waaraan men thans meer geloof begint de slaan, zegt men, dat het ministerie er zich weinig aan heeft laten gelegen leggen; van de zijde van het ministerie zou men althans voorgeven, dat de princes in Spanje om haar hooghartig karakter weinig bemind is en hare komst slechts de verdeeldheid zou doen toenemen, die thans reeds onder de aanhangers van den pretendent heerschte.

— De gewone briefwisseling uit Madrid van den 16den October houdt het volgende:

» De komst van den generael *Narvaez* en zijne fraaije afdeeling heeft de onrust, die tot nog toe in de gemoederen heerschte, doen bedaren. *Narvaez* wordt door eene talrijke partij, die veel invloed heeft, ondersteund; deze partij wil den generaal met zijne troepen hier houden, ten einde het reserve-leger voltallig te maken, de hoofdstad te beschermen en het gouvernement te doen eerbiedigen.

» Het onlangs uitgevaardigd decreet waarbij de requisitie van alle paarden in het koningrijk wordt geeischt, heeft over het algemeen veel ongenoegen verwekt, want er is geen jaar voorbijgegaan, dat niet door een dergelijk decreet een 5000tal paarden in requisitie gesteld is geworden.

» Cabrera is uit de omstreken van Saragossa naar Neder-Arragon teruggetrokken, al de granen en het slagtvee dat hij konde magtig worden, medevoerende. — *Balmaseda* is met 300 paarden in Kastilien teruggekeerd om nieuwe strooptogten te ondernemen. Andere tijdingen van de krijgsbewegingen heeft men niet.

» De duitsche gezant *de Villiers* is te Madrid teruggekomen.

» Verscheidene handelhuizen van Cadix en Gibraltar hebben aan den Mexikaanschen gezant alhier om kaperbrieven tegen de fransche vaartuigen gevraagd. De gezant heeft geantwoord, dat hij over deze zaak zijn gouvernement geschreven had en de gedachte brieven terstond zou uitreiken, zoo hij de autorisatie daartoe ontving."

— De fondsen ter beurze waren heden in het algemeen tot daling gestemd, zonder dat men eene bepaalde reden daarvoor had; alleen liep er spraak van eene vervroegde bijeenkomst der kamers, hetgeen weder aan de reductie der 5 pCt. renten denken deed. De notering was heden (23 October) 5 pCt. 109,40; 3 pCt. 81,15; Nap. renten 101,50; Sp. Ardoin 17¾; Portugal 20¼; Rom. Leening 103¾.

Duitschland.

FRANKFORT, den 21sten October.

In onderscheiden Duitsche Landen is den 18den October, als de dag waarop het lot van Europa in den slag van Leipzig beslist is, plegtig gevierd. Bij die gelegenheid is op den heuvel bij Monsdorf, in de nabijheid van genoemde stad, op de plek waar de ontmoeting der drie Monarchen plaats vond, het gedenkteeken voor den toenmaligen opperbevelhebber der geallieerde troepen, prins *Karel* van Schwarzenberg, ingewijd.

— Uit Liebenwerda wordt van den 13den October geschreven: In den nacht van den 4den October, ontstond in de stad Ortrand een zoo hevige brand, dat zestig huizen, het stadhuis en bijgebouwen niet mede gerekend, geheel eene prooi der vlammen zijn geworden. Een aantal ongelukkige familien bevinden zich van alles beroofd, en zijn in de diepste armoede gedompeld.

— Z. Exc. de graaf *van der Duyn van Maasdam* is den 16den dezer bij Z. M. den Koning van Wurtemberg ten gehoor toegelaten, en door Hoogstdenzelven ter tafel genoodigd.

— De Oostenrijksche Beobachter maakt thans het den 3den Julij jl. tusschen Oostenrijk en Groot-Brittannie gesloten verdrag van handel en scheepvaart bekend. Volgens hetzelve zullen voortaan de schepen van het eene der landen, in de havens van het andere, aan geene andere regten onderworpen worden, dan de nationale, en de beiderzijdsche voortbrengselen op gelijken voet worden toegelaten. Met de Oostenrijksche havens worden ten deze geheel gelijk gesteld de havens aan den Donau tot en met Galatz, terwijl de voortbrengselen van Afrika en Azie, die in Oostenrijksche havens aangebragt en van daar met Oostenrijksche schepen regtstreeks naar Engeland overgevoerd worden, beschouwd zullen worden als met Engelsche schepen uit Oostenrijksche havens ingevoerd. Het verdrag is voor een tijd van tien jaren aangegaan.

— De *Augsburgsche Zeitung* deelt tijdingen uit Konstantinopel mede tot den 5den October. Door eene fransche stoomboot den 24sten te voren, te Konstantinopel aangekomen, was de schatting van den egyptischen onderkoning aangebragt. De indruk dien zulks in het algemeen en onder den handelstand in het bijzonder had te weeg gebragt was groot geweest. — De vereenigde engelsch-turksche vloot lag sedert den 22sten September voor Tenedos; zij zou echter spoedig de reede verlaten om een kruistogt naar den zuidelijken archipel te ondernemen. *Mehemed*, wordt ook in deze berigten gemeld, dat zich bereid had getoond, om tot het bekende handeltraktaat toe te treden; evenwel had hij zich eene korte tijdruimte voorbehouden, waarschijnlijk om middelerwijl met Engeland en Frankrijk te onderhandelen. — Eene russische korvet was uit de Zwarte Zee te Konstantinopel aangekomen en zou naar Griekenland zeilen om in den Peraeus te stationeren. — Eene voormalige ruiterkazerne aan den Aziatischen oever, was tot een quarantainegebouw voor lieden die uit pestverdachte plaatsen kwamen, bestemd geworden.

Nederlanden.

BREDA, den 25sten October.

Uit 's Hage schrijft men van gisteren:

» Heden is de Eerste Kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest en heeft zij zich vereenigd met het ontwerp van adres aan den Koning, haar door de Tweede Kamer toegezonden, zijnde deze met eene meerderheid van 38 tegen 11 stemmen aangenomen.

» — Heden hebben de afdeelingen van de Tweede Kamer het onderzoek aangevangen over de ontwerpen der begrootingswetten

voor den jare 1839. Naar men verneemt hebben de meeste afdeelingen het gouvernement verwezen naar de verschillende aanmerkingen, welke in het vorige jaar tegen bijna gelijksoortige ontwerpen gemaakt zijn. Meer in het bijzonder schijnen zij zwarigheid te maken in het gedane voorstel, om zoowel de ontvangsten als de uitgaven voor de ontvangers der belastingen, die percentswijze bezoldigd worden, van het bedrag der begrooting af te laten; waardoor de begrooting het ware bedrag der ontvangsten en uitgaven, hunns bedunkens, niet zoude aanwijzen.

» — Morgen zal er, na de aanbieding van het adres der Staten-Generaal aan den Koning, eene zitting van de Tweede Kamer worden gehouden; waarin de commissie, door die kamer belast geweest, dat adres aan te bieden, haar verslag doen en 's Konings antwoord mededeelen zal.

» — Men verneemt, dat, na den afloop van het onderzoek over de voordragten der begrootings-wetten in de afdeelingen van de Tweede Kamer, en in afwachting, dat de Regering op de gemaakte bedenkingen zal antwoorden, een groot getal leden zich naar hunne woonplaatsen begeven en er gedurende eene maand, verblijven zal."

— Naar men verneemt, is het plan der Hooge Regering, om aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal eene wet voor te dragen, waarbij de Koning zal worden gemagtigd tot het vaststellen van de tarieven, wegens salaris en honoraria, waarnaar de practizijns en de regterlijke beambten zich zullen moeten regelen. Men heeft reden te gelooven dat de Regering die belooningen op eene ruimere schaal zal brengen, dan tot dus ver bij de fransche wetgeving het geval is geweest.

— Laatstleden zaturdag, den 20sten dezer, is, op voorstel der commissie van beheer over en ten gevolge van de consideratien van den geneesheer van de bad-inrigting te Scheveningen, het badsaizoen gesloten geworden.

— Men verneemt dat in de residentie voortaan des nachts de dienst der zoogenaamde klapperlieden vervangen zal worden door nacht-soldaten, die op eene meer krachtdadige wijs voor de veiligheid der ingezetenen zullen waken.

— Uit Rotterdam schrijft men van den 24sten dezer:

» Naar men verneemt, is door administrateuren van het fonds van wijlen mejuffrouw *Ida Maria de Raath*, welks vestiging hier ter stede vroeger openbaar is vermeld, reeds binnen het tijdsbestek van slechts een half jaar ongeveer duizend guldens, tot het onderhoud of voorziening in de eerste behoefte aan betrekkingen van schipbreukelingen, in verschillende deelen des lands wonende, uitgereikt; zoo is onlangs, onverwijld na de bekendmaking van het droevig ongeval voor Huisduinen, de som van honderd guldens aan den burgemeester dier gemeente, ter voorziening in de eerste behoefte der overgeblevene weduwen en kinderen, overgemaakt.

— Uit Leiden meldt men, dat de *Bibliotheca Reuvensiana*, een aantal bevattende van 6782 nommers, wier veiling van den 8sten tot 22sten dezer had aangehouden, tusschen de vijf en zes en twintig duizend guldens heeft mogen gelden. Er zal binnen kort eene prijslijst daarvan in het licht verschijnen.

— Uit Leiden wordt gemeld, dat het berigt van de benoeming des heeren *Blume* tot corresponderend lid van het fransche instituut vooralsnog voorbarig is; aan zijn hooggel. was namelijk de onderscheiding ten deel gevallen van de tweede op het drietal te staan, uit hetwelk eene keus moest gedaan worden.

— Dezer dagen is te Amsterdam overleden, in den ouderdom van bijna 80 jaren, de weledele zeer geleerde heer *Hendrik de Hartog*, in leven lector in de wis-, sterre- en Zeevaartkunde aan het Athenaeum Illustre der hoofdstad.

— Te Amsterdam is gisteren nacht brand ontstaan, ten huize van *J. Siekenmeijer*, plaatdrukker in de Warmoesstraat, en wel op het achterste gedeelte waar veel papier lag. Het huis is van achteren grootendeels uitgebrand, hebbende de belendende gebouwen min of meer schade geleden. De eigendommen van den bewoner waren voor brandschade verzekerd, doch hij zelf is deerlijk aan het aangezigt en de handen gebrand. De oorzaak van den brand is onbekend.

— Maandag ll. is te Amsterdam het gebouw, het *Odeon*, ingewijd geworden met een concert van het muzijkgezelschap *strijk- en blaaskunst*, waarna er, in de binnenzaal met de koffijkamer vereenigd een collation van 130 à 140 couverts plaats had.

— De *Leeuwarder Courant* bevat thans een breedvoerig verslag van het vergaan voor Harlingen van het tusschen die stad en Amsterdam varende beurtschip van *Bouke Foekes van der Werf*, in den avond van 18 october. Behalve het reeds medegedeelde zien wij daaruit, dat men aan den wal reeds dadelijk op middelen tot redding was bedacht en zich onder anderen wendde, als het meest daartoe in staat, tot den kapitein der stoomboot *Prins Frederik*, doch deze wees het aanzoek van de hand, op grond, dat op hem de verantwoordelijkheid van zijn vaartuig rustte; daarop herhaalde men dit aanzoek bij het personeel der loodsdienst, waar mede alle aandrang en overreding werd in het werk gesteld, belangrijke sommen geld uitgeloofd, ja borg gesproken voor alles wat men mogt begeeren, zoo slechts bijstand werd verleend; alles te vergeefs; want zelfs aan eenige menschlievende varensgezellen, die zich zonder vooruitzigt op belooning ter redding bereid verklaarden, doch wier boot te klein was, werd het loodsvaartuig geweigerd. Eerst te middernacht waren het de menschlievende engelsche kapiteins *D. Charrosin*, *J. Atkins* en *H. Disney*, die het besluit namen om met twee hunner sloepen den gevaarlijken togt naar het inmiddels gezonken beurtschip te ondernemen; slechts eene dezer sloepen kon het vaartuig genaken, maar bleef op eenigen afstand voor anker liggen, uit vrees, dat indien men aan boord kwam de schipbreukelingen in hunnen angst om gered te worden de sloep mogten doen zinken; na den ganschen stikdonkeren nacht bij het beurtschip doorgebragt te hebben, gelukte het eindelijk drie ongelukkigen van het wrak te redden en aan den wal te brengen; waarna de edele vreemdelingen terstond eenen tweeden togt wilden beproeven, doch men wist hun te bewegen om hunne edelmoedige taak aan andere menschenvrienden, versch van krachten, over te dragen. Mitsdien werden de beide sloepen, onder aanvoering van *Simon van der Meer* en *Jacobus Willem Jager*, met nieuwe zeelieden bemand, en aan dezen gelukte het om de nog als levende schipbreukelingen, benevens twee lijken, binnen de haven te brengen. De overige passagiers, gelijk ook de schipper en de kok, waren reeds in den voornacht door de aanhoudende stortzeeën overboord geslagen en verdronken.

Uit de gedetailleerde berekeningen, strekkende tot grondslag der begrooting over 1839, blijkt, dat de uitgaven voor het departement van buitenlandsche zaken, waaronder de nationale nijverheid begrepen is, op eene somma van f 797,600 geraamd zijn, waarvan de kosten vallende op de buitenlandsche zendingen en gezantschappen f 404,025 beloopen, als het tractement van den zaakgelastigde in Amerika f 12,000; Baden, idem van den minister resident f 7,000; Denemarken, tractement van den gezant, en secretaris f 20,000; duitsche bondgenootschap idem van den gezant die tevens geaccrediteerd is bij de Hoven van Nassau en Hessen, en van den raad van legatie, die tevens zaakgelastigde is bij de vrije stad Frankfort f 22,000; Frankrijk, idem van den gezant en raad van legatie f 44,000; Groot-Brittanje, idem van den gezant, raad van legatie en particulier secretaris f 55,600; Hanover, idem van den minister-resident f 8000; Hanzesteden, idem van den minister-resident f 6,000; Oostenrijk, idem van den gezant en raad van legatie f 28,000; Ottomanische Porte, idem van den zaakgelastigde en kosten voor het onderhoud van het bruikbaar gebleven gedeelte van het Nederlandsche paleis te Pera f 11,125; Pruissen, tractement van den gezant en secretaris f 28,000; Rome idem van den zaakgelastigde f 7,000; Rusland, idem van den gezant en secretaris f 44,000; Sardinie, idem van den gezant f 7,500; Spanje idem van den zaakgelastigde f 3,600; Wurtemberg, idem van den minister-resident f 6,000; Zweden, idem van den gezant en secretaris f 22,000, tractement van den secretaris van legatie bij de centrale commissie voor de Rijnvaart te Mentz f 2000; non-activiteits-tractementen van raden en secretarissen van legatie, voor het tegenwoordige [illegible] gezantschap behoorende f 5,200. De gezantschappen in Brazilie, [illegible], Columbia, Mexico, Portugal, de beide Sicilien en [illegible] zijn voor memorie uitgetrokken, gelijk ook de consulaten te [illegible], Chili en Mexico. Het tractement van den consul-generaal in Brazilie bedraagt f 8000; Columbia, tractement en toelage van den vice-consul te Bogota, waarnemende het consulaat-generaal aldaar [illegible]; Denemarken, idem van den consul te Elseneur f 200; Egypte, idem van den consul-generaal f 5,600; Griekenland, idem en toelage van den consul-generaal, den vice-consul en kanselier f 11,000; Havanah, tractement van den consul-generaal f 3,000; Kanarische Eilanden, idem van den consul f 3,000; Marocco, idem van den consul-generaal en gewone spendatiegelden f 8,500; Rusland, idem van den waarnemenden consul te Odessa f 2,000; Tripoli, tractement van den consul en gewone spendatie-gelden f 8,000; Tunis, idem van den consul en gewone spendatie-gelden f 7,500; en Zwitserland, toelage van den consul-generaal f 1,200.

Over Belgie heeft men berigten uit Londen tot den 21sten gaande, doch die niets nieuws houden. Men had er alleen tijdingen uit Lissabon tot den 16den dezer, waarin gemeld werd, dat de verkiezingen in Portugal afgeloopen waren, en de vier ministers tot leden van den senaat of van de kamer der gedeputeerden gekozen waren. — Ter Londensche beurs van Maandag waren genoteerd: 3 pCt. geconsol. 93¾ 94; Ned. 2½ pCt. 54; Id. 5 pCt. 100⅝; Sp. Ardoin 17, 17½.

175ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

5de Klasse.

13de Trekking. N°. 2914 een prijs van f 1000.

14de ——— N°. 14302 een prijs van f 1000.

Ter Amsterdamsche beurs waren gisteren (24 Oct.) genoteerd: Ned. W. S. 2½ pCt. 53 [illegible], ⅞; dito 5 pCt. 101¾, [illegible]; Kansbill. 24 [illegible]; [illegible] Amort.-Syndik. 4½ pCt. 95 [illegible]; dito 3½ pCt. [illegible]; Handelm. 173½, ¾, ½, ⅞; O.-Indie 5 pCt. 99¾; Ardoins 16 [illegible]; [illegible] 105½; Met. 103⅝; Bras. 80; Columb. 163.

*** De Notaris [illegible], residerende te Oudenbosch, zal, ten verzoeke van [illegible] VAN DAM, Secretaris wonende te *Hoeven*, op Maandag den 5, November 1838, des voormiddags ten 9 uren, op de Hoeve van wijlen den Heer DE BELLEFONDS, gelegen in *St. Martenspolder* onder de *Hoeven*, publiek presenteren te VERKOOPEN: **259** stuks WILLIGE BOOMEN, in 89 Kavels, zijn ter dikte van 1 tot 2 Ellen, en ter lengte van 7 tot 10 Ellen. Staande gemelde Boomen digt bij de Rivier *de Mark en Dintel*, en alzoo geschikt om ter water te worden vervoert.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.